

**Quickscan
67, Opende**

Provincialeweg

buro bakker adviesburo voor ecologie

Quickscan Provincialeweg 67, Opende

Opdrachtgever

Gemeente Grootegast

Contactpersoon

Dhr. A. van der Zee

Status

Definitief

Datum

6 november 2017

Vrijgave

D. E. Heidinga

Inhoud

1 Inleiding	5	
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Wettelijke kader	5
1.3	Onderzoeksmethode	6
1.4	Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5	Planbeschrijving	7
2 Resultaten en effecten	9	
2.1	Vogelrichtlijnsoorten	9
2.2	Habitatrichtlijnsoorten	12
3 Conclusie	17	
3.2	Benodigde vervolgstappen	17
4 Literatuur en bronnen	19	

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Grootegast is plan om de boerderij en de bijbehorende schuren aan de Provincialeweg 67 te Opende te slopen. Op het vrijgekomen perceel wordt nieuwbouw gerealiseerd.

Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Indien schade niet volledig is te vermijden, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

Met de quickscan wordt eenduidig in beeld gebracht of en welke beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten voor deze soorten, leidt een quickscan tot aanbevelingen voor vervolgstappen.

1.2 Wettelijke kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de verdragen Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Een aantal vogelsoorten valt dan zowel onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn als onder de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime van Habitatrichtlijnsoorten is ten aanzien van verstoren strenger dan die van Vogelrichtlijn soorten. Voor vogels die vermeld staan in de Vogelrichtlijn geldt dat verstoring tijdens het broedseizoen geen overtreding van de wet inhoudt, mits de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vogels die genoemd worden in de verdragen van Bonn en Bern geldt dat zij tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord. Los van het beschermingsregime blijft het doden van vogels, beschadigen en/of vernielen van nesten een overtreding van de wet.

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Groningen het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Groningen heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

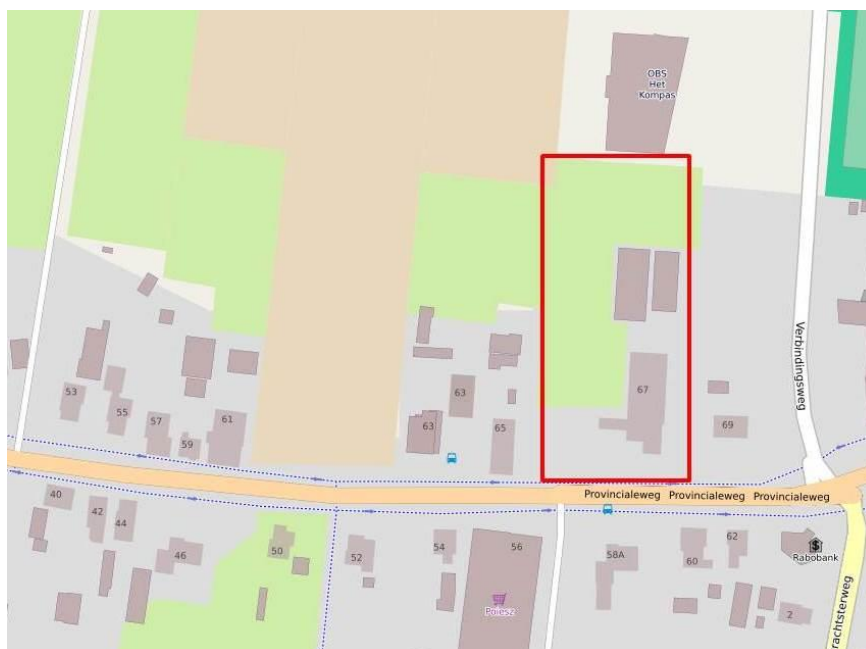
Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDDF) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

Op 17 oktober 2017 is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksg gebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is doormiddel van zicht en het letten op sporen een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Hierbij is speciaal gelet op holtes in bomen, kieren en spleten in de gebouwen en broedmogelijkheden voor vogels in en rond de gebouwen alsmede op het perceel. Ook is er gelet op sporen van marterachtigen binnen het gebied.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het perceel met boerderij en twee schuren ligt aan de Provincialeweg 67 te Opende in de gemeente Grootegast. Het perceel ligt in de kern van het dorp (figuur 1).

Figuur 1 De ligging van het perceel met bebouwing rood omlijnd. Bron: Openstreetmaps.nl

De omgeving van Opende wordt gekenmerkt door een coulisselandschap. Een coulisselandschap is een halfopen landschap dat door de beplanting en bebouwing het karakter van een toneel met coulissen heeft. De beplanting bestaat vooral uit houtwallen en heggen.

De boerderij bestaat uit een voorhuis en stookhok met dak en met pannen. Het dak van de aangebouwde schuur bestaat uit asbest houdende golfplaten (foto 1).

Foto 1 Links voorhuis met dakpannen. Rechts schuur met golfplaten en stookhok met dakpannen

Achter de boerderij staan nog twee schuren met een golfplaten dak. Eén van de schuren is opgebouwd uit een houten skelet en houten wanden. Deze schuur staat op instorten en is vanwege de veiligheid alleen van buitenaf geïnspecteerd. De andere schuur is opgebouwd uit stenen muren met een stalen skelet en kon prima geïnspecteerd worden (foto 2).

Foto 2 De schuren achter de boerderij met links de schuur met houten skelet en rechts het stalen skelet met stenen muren

Het perceel is omringd door een houtwal die voornamelijk bestaat berk, els en een paar eiken en coniferen. Binnen het perceel ligt een verruigdweiland waar voornamelijk grassen op groeien. In de voormalige tuin zijn struiken zoals taxus en hulst aanwezig en beukenhagen.

1.5 Planbeschrijving

Het plan is om de boerderij met schuren te slopen en het vrijgekomen perceel bouwrijp te maken voor eventuele nieuwbouw. Op het moment van schrijven zijn de concrete plannen voor nieuwbouw nog niet zeker. Door de sloop zal de bebouwing op het perceel compleet verdwijnen. Dat geldt ook voor het groen in de nabije omgeving van de boerderij.

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.1 **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**), Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2) en Nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.3).

2.1 Vogelrichtlijnsoorten

2.1.1 Broedvogels

Uit bronnenonderzoek blijkt dat de volgende vogels met jaarrond beschermde nesten in Groningen voorkomen: buizerd, kerkuil, steenuil, ransuil, huismus en gierwaluw. Binnen het plangebied zijn voor deze soorten geen waarnemingen bekend (NDFP, geraadpleegd op 12 oktober 2017).

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn er zichtwaarnemingen en sporen van huismus en kerkuil aangetroffen. Omdat de quickscan buiten het broedseizoen plaatsvond zijn er geen gierwaluwen waargenomen. Voor deze soort is specifiek naar geschikte broedmogelijkheden gekeken binnen het plangebied. Van de buizerd, steenuil en ransuil zijn geen sporen of geschikte verblijfplaatsen gevonden binnen het plangebied. Hieronder gaan we verder in op de geschiktheid per aangetroffen soort.

Huisumus

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek huismussen gehoord en gezien. Huismussen hebben in hun leefgebied geschikte schuilmogelijkheden nodig ter bescherming tegen roofdieren. Deze schuilmogelijkheden bevinden zich in opgaand groen en struiken. Binnen en buiten het plangebied zijn deze volop aanwezig in de vorm van beukenhagen en struiken als taxus en hulst (foto 3).

Foto 3 *Aanwezig groen dat als schuilmogelijkheid kan dienen voor de huismus*

De boerderij met stookhok is geschikt als broedgelegenheid voor huismussen. De met golfplaten bedekte losstaande schuren zijn niet geschikt als broedplek, omdat geschikte broedmogelijkheden ontbreken.

Nesten van huismussen zijn in de regel te vinden in allerlei menselijke bebouwingen zoals onder dakpannen, kieren en gaten in muren. In de boerderij zijn deze mogelijkheden allemaal aanwezig (foto 4).

Foto 4 Links: ruimte onder de dakpannen waar huismussen kunnen broeden. Rechts: stookhok met de geschikte ruimte voor huismusnesten en schuilmogelijkheden in struiken.

Kerkuil

Kerkuilen zijn standvogels. Als kerkuilen zijn gevestigd blijven kerkuilen meestal hun hele leven in het hetzelfde gebied. Kerkuil is een soort die voorkomt in cultuurland met gras en bouwlanden die begrensd worden door houtwallen, heggen en kruidenrijke akkerranden. Dit soort cultuurland is in de omgeving ruim aanwezig. Kerkuilen broeden vooral in hoge donkere en tochtvrije delen van boerenschuren. De kerkuil broedt tegenwoordig in 90% van gevallen in nestkasten die in boerderijen en kerken zijn geplaatst. In de boerderij aan de Provincialeweg 67 is ook een broedkast geplaatst (foto 6). Onder de plek van de broedkast zijn verse uilenballen en veren van kerkuilen gevonden. Dit betekent dat de kerkuil nog aanwezig is in de boerderij (foto 5).

Foto 5 Links veer van de kerkuil in de schuur. Rechts uilenballen in de rode cirkel.

Foto 6 *Kerkuil broedkast in de boerderij aan de Provincialeweg 67 te Opende*

De losstaande schuren zijn niet geschikt als verblijf voor kerkuilen, omdat ze te tochtig zijn.

Gierzwaluw

Op het moment van het veldbezoek op 17 oktober 2017 waren de gierzwaluwen al uit Nederland vertrokken richting Afrika. Tijdens het bezoek is gelet op geschikte nestgelegenheden van de gierzwaluw. Binnen het plangebied zijn geen geschikte mogelijkheden voor gierzwaluwen om tot broeden te kunnen komen.

De gierzwaluw brengt het grootste deel van zijn leven door in de lucht. Alleen om te broeden verlaten gierzwaluwen tijdelijk het luchtruim. Gierzwaluwen broeden voornamelijk in kolonies in steden en dorpskernen. Daar nestelt deze vogel in donkere spleten in muren en onder dakpannen. Gierzwaluwen hebben een vrije uitvliegroute van minimaal 3 meter onder de uitvliegopening van het nest en minimaal 1 meter breed nodig. Ze kunnen niet direct vanuit het nest opstijgen en laten zich eerst naar beneden vallen om vervolgens omhoog te vliegen. . Omdat het dak van de boerderij te schuin afloopt, zijn er geen mogelijkheden voor de gierzwaluw om zich vanuit een nestplek naar beneden te laten vallen. Bovendien biedt de boerderij geen plek voor meerdere nesten van deze vogel, die in los kolonieverband broedt. Deze eigenschappen maken de boerderij ongeschikt voor gierzwaluwen.

Overige broedvogels

Overige soorten die onder de daken kunnen broeden zijn bijvoorbeeld spreeuw en kauw. Tijdens het veldbezoek zijn twee kauwtjes op het dak van de schuur waargenomen. Op het perceel is veel groen in de vorm van bomen en struiken aanwezig. Dit vormt een zeer geschikt habitat voor algemene zangvogels zoals merel, roodborst, winterkoning, pimpelmees en koolmees. Ook de losstaande schuren kunnen als broedlocatie dienen voor algemene vogelsoorten.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming voor soorten van de Vogelrichtlijn of onder artikel 3.5 voor soorten van de Habitatrichtlijn (zie paragraaf 2.2.2).

Huismus

Vanwege de aanwezigheid van geschikte broedplekken voor huismus zijn negatieve effecten van de sloop op deze vogels en de jaarrond beschermde nesten en schuilplaatsen niet uit te sluiten. Het is van belang om inzicht te krijgen in de aantallen broedparen en de locaties waar de mussen broeden. Met een nader onderzoek kan hier uitsluitel over gegeven worden.

Kerkuil

Vanwege de aanwezigheid van een kerkuilen broedkast die in gebruik was in 2017 zullen er negatieve effecten voor deze jaarrond beschermde vogel optreden. Omdat met deze quickscan al voldoende is aangetoond dat er kerkuilen in de boerderij zitten, hoeft hier geen nader onderzoek naar gedaan te worden. Wel is het belangrijk beter inzicht te krijgen in de andere essentiële onderdelen van het leefgebied, zoals het foerageergebied en de rustplaatsen. Ook is enig inzicht in de lokale populatie vereist. Mogelijk kan hiervoor een deskundige worden geraadpleegd.

Gierzwaluw

Omdat de boerderij en schuren niet geschikt zijn als broedplaats voor gierzwaluwen treden er geen negatieve effecten op voor deze soort. Een nader onderzoek is dan ook niet nodig voor deze soort.

Overige broedvogels

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen.

2.2 Habitatrichtlijnsoorten

Aanwezige soorten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrichtlijn (HR), te weten: drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van kalkrijke, voedselarme en vochtige tot natte omstandigheden met kwelinvloed. De beschermde planten van de Habitatrichtlijn eisen voedselarme en extensief beheerde omstandigheden. In het plangebied ontbreken deze omstandigheden waardoor het (on)geschikt is voor planten van de Habitatrichtlijn.

Ook zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend binnen het plangebied en omgeving. Het is dus uitgesloten dat beschermde planten van de Habitatrichtlijn voorkomen in het plangebied.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen, zijn negatieve effecten uitgesloten. Daarom zijn vervolgstappen voor beschermde flora niet aan de orde.

2.2.1 Broedvogels

Een deel van de aanwezige broedvogels (zie paragraaf 2.1) vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Opzettelijke verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed ontstaat op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. De aanwezige broedvogels, effecten en de benodigde vervolgstappen staan beschreven in paragraaf 2.1.

2.2.2 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek (NDFF, geraadpleegd op 12 oktober 2017) blijkt dat vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger en rosse vleermuis in de omgeving voorkomen.

Verblijfplaatsen

De te slopen boerderij is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege geschikte ruimtes tussen de nokpannen (foto 7) en vanwege de ruimte tussen dakgoot en gevel (foto 8).

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich afhankelijk van de soort in bomen of in gebouwen bevinden, en soms in allebei. Boombewonende soorten gebruiken bomen met holtes en of spechtgaten. Deze bomen met geschikte holtes en gaten ontbreken binnen het plangebied.

Gebouwbewonende soorten maken gebruik van kieren en spleten tussen gevel en dakgoot, gevelpannen en dakbeschoot om de spouw te kunnen bereiken. Ook open ruimtes tussen dakpannen, gevelpannen en nokpannen kunnen gebruikt worden door vleermuizen.

Foto 7 Geschikte opening voor een verblijfplaats voor vleermuizen (rood omcirkeld)

De beide losstaande schuren zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Deze schuren hebben geen spouwmuren en zijn te tochtig voor vleermuizen.

Foto 8 Ruimte tussen gevel en dakgoot (rode pijl) waardoor een vleermuis toegang heeft tot de spouw.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige structuren ontbreken in het onderzoeksgebied.

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied. Vleermuizen maken verder gebruik van groenelementen in Opende zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen, die in de omgeving in ruime mate voorhanden zijn. Ook het coulissenlandschap buiten het dorp Opende biedt genoeg foerageer mogelijkheden. Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Effecten en vervolg

Door de sloop van de boerderij kunnen er negatieve effecten optreden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het is van belang om inzicht te krijgen of en waar de verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de boerderij. Met een nader onderzoek kan hier uitsluitsel over gegeven worden.

2.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezige beschermde soorten

Het plangebied is ongeschikt voor grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn zoals otter, bever en noordse woelmuis. De otter en bever komen wel in de provincie Groningen voor, met name ten zuiden van de stad Groningen (NDFF, geraadpleegd 12 oktober 2017). Daarnaast komt de otter ook voor in het Lauwersmeergebied. De soorten komen alleen voor langs grote wateren, in moeras-

gebieden of in beekdalen. Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikt habitat voor deze soorten binnen het plangebied en de directe omgeving is de aanwezigheid van beschermde zoogdieren van de Habitatrichtlijn binnen het plangebied uitgesloten.

Effecten en vervolg

De geplande werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn. Vervolgstappen zijn zodoende niet aan de orde.

2.2.4 Reptielen en amfibieën

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van (beschermde) reptielen kan op voorhand worden uitgesloten. Deze komen niet in de regio voor. Door het ontbreken van voortplantingswateren zoals vennen en geschikte sloten in het plangebied, is het plangebied ongeschikt voor beschermde amfibieën en reptielen.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen voor reptielen en amfibieën niet aan de orde.

2.2.5 Vissen, insecten en ongewervelden

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid beschermde vissen, insecten en ongewervelden is uit te sluiten. Dit omdat omstandigheden zoals aanwezigheid van water, geschikte vegetatie, vennetjese.d. ontbreken binnen het plangebied. Ook ontbreken waarnemingen in de NDFF.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden voor beschermde insecten en ongewervelden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen niet aan de orde.

2.3 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied en omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor de steenmarter (foto 9) en een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Op basis van verspreidingsgegevens is de aanwezigheid van de steenmarter in het plangebied niet uit te sluiten. Ook enkele muizensoorten of andere kleine zoogdieren kunnen gebruik maken van het plangebied.

Foto 9 *Geschikt habitat voor steenmarter*

Effecten en vervolg

Voor de steenmarter geldt geen vrijstelling in de provincie Groningen. Versterking van de soort is toegestaan, vernietiging van vaste verblijfplaatsen niet. Op basis van de quickscan kunnen verblijfplaatsen van de steenmarter **niet** uitgesloten worden. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen in

de vorm van uitwerpselen of prooiresten gevonden in de boerderij en de losstaande schuren. Een nader onderzoek is nodig om met zekerheid te kunnen zeggen of deze soort aanwezig is binnen het plangebied.

Voor de overige aanwezige Nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening natuurbescherming provincie Groningen, een algehele vrijstelling (zie vrijstellingslijst in bijlage 1). Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor de volgende Vogelrichtlijnsoorten met jaarrond beschermde nesten en rustplaatsen aanwezig: **huismus** en **kerkuil**;
- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor vogels zoals merel, spreeuw en kauw aanwezig;
- In de te slopen boerderij is geschikte verblijfplaatsen voor **vleermuizen** aanwezig;
- In de te slopen boerderij en schuren zijn er geschikte verblijfplaatsen voor **steenmarter** aanwezig;
- In en rond het plangebied komen verder mogelijk een aantal Nationaal beschermde soorten voor, zoals: egel en enkele muizensoorten. Voor deze andere soorten geldt een vrijstelling. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 1 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Vóórdat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden is een nader onderzoek nodig naar de volgende soorten:
 - Jaarrond beschermde vogels:
 - **Huisumus** (2 inventarisatie rondes in de periode 1 april tot en met 15 mei)
 - **Vleermuizen** (4 rondes in de periode mei t/m september)
 - **Steenmarter** (controle van de zolders, kruipruimtes en openingen boerderijen en schuren)
- Omdat met deze quickscan is vastgesteld dat de **kerkuil** een broed- en rustplek heeft in de boerderij hoeft hier hiervoor geen nader onderzoek uitgevoerd te worden. Wel is het belangrijk een beter inzicht te krijgen in de andere essentiële onderdelen van het leefgebied, zoals het foerageergebied en rustplaatsen. Ook is het belangrijk inzicht te krijgen in de lokale populatie. Hiervoor kan mogelijk een deskundige worden geraadpleegd, zoals een lid van de Kerkuilenwerkgroep.
- We adviseren om voor de kerkuil al in dit stadium op zoek te gaan naar mogelijke locaties om nieuwe broedgelegenheid te realiseren. Er dienen minimaal twee, maar bij voorkeur meer, alternatieve nieuwe verblijfplaatsen te worden aangeboden. Dit in de vorm van bijvoorbeeld kerkuilkasten of toegangen in gebouwen (bijvoorbeeld schuren). Voor de vervangende verblijfplaatsen is het van belang dat ze bij voorkeur in de directe omgeving (in de regel binnen 500 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, in het oorspronkelijke territorium) worden geplaatst, en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden staan.
- Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli).

- Voor Nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

Uit het nader onderzoek zal blijken of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is en of er maatregelen getroffen moeten worden. De behandeltermijn van een ontheffing bij de Provincie Groningen duurt minimaal 13 weken, ook zijn er kosten aan de ontheffingsaanvraag verbonden.

4 | Literatuur en bronnen

- Bijlsma, R.G., F. Hustings en C.J. Camphuysen, 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij / KNNV Uitgeverij, Haarlem / Utrecht.
- Broekhuizen, S., Spoelstra K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & J.C. Buys (red.), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- BIJ12 (2017); Kennisdocument gewone dwergvleermuis
- BIJ12 (2017); Kennisdocument huismus
- BIJ12 (2017); Kennisdocument gierzwaluw
- BIJ12 (2017); Kennisdocument kerkuil
- Google Earth Pro., 2009. Tele Atlas.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 12 oktober 2017.
- Verordening natuurbescherming Provincie Groningen, 2017.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra en T. Westra, 1985-1994. Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties deel 1 - 5. KNNV Uitgeverij / IVN.

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

D. E. Heidinga

Rapportage

K. Breed

Veldwerk

K. Breed

Kwaliteitscontrole

D. E. Heidinga

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2017); Quickscan Provincialeweg 67,
Opende. Rapport P17214, Assen.

Foto's: Koen Breed